Trường: THPT Đỗ Đăng Tuyển
Giáo viên soạn: Lâm Thị Hương
Ngày soạn: 17/10/2026
Lớp dạy: 10/12
Thời gian thực hiện: Tuần học 7

Chủ đề 3: ĐẠO ĐỨC, PHÁP LUẬT VÀ VĂN HÓA TRONG MÔI TRƯỜNG SỐ
BÀI 11: ỨNG XỬ TRÊN MÔI TRƯỜNG SỐ. NGHĨA VỤ TÔN TRỌNG BẢN QUYỀN
Môn: Tin học – Lớp: 10 - *Thời gian thực hiện: 2 tiết: Tiết 13, 14*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức:

- Nêu được những vấn đề nảy sinh về đạo đức, pháp luật và văn hóa khi giao tiếp qua mạng trở nên phổ biến.
- Giải thích được một số nội dung pháp lí liên quan tới việc đưa tin lên mạng và tôn trọng bản quyền thông tin và sản phẩm số.
- Phân biệt được tin tốt hay xấu, có phù hợp với pháp luật hay không.
- Hiểu được hành vi nào là vi phạm bản quyền đối với các tác phẩm số.

2. Năng lực:

2.1. Năng lực chung:

- Năng lực tự chủ, tự học: HS có khả năng tự đọc SGK, kết hợp với gợi ý của GV để trả lời các câu hỏi.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác: HS làm việc theo nhóm để giải quyết những yêu cầu của GV.
- Năng lực sáng tạo và giải quyết vấn đề: HS trả lời các câu hỏi của GV và bổ sung, đưa ra một số ví dụ minh chứng liên quan đến nội dung bài học.

2.2. Năng lực chuyên môn: Năng lực Tin học;

- NLb: biết cách xử lí phù hợp khi tham gia giao tiếp qua mạng;

2.3. Năng lực số:

- **4.1.NC1b:** Nhận thức được sự đa dạng của các rủi ro và mối đe dọa trong môi trường số.
- **4.3.NC1b:** Áp dụng được các cách thức khác nhau để bảo vệ bản thân và người khác khỏi nguy cơ trong môi trường số.

2.3. Năng lực AI:

- **10.B2.1.** Nêu được ví dụ về các hành vi hoặc sự cố do AI gây ra như vi phạm quy định của nhà trường hoặc các văn bản pháp luật liên quan đến sử dụng công nghệ thông tin.

3. Phẩm chất:

- Nhân ái: Thể hiện sự cảm thông và sẵn sàng giúp đỡ bạn trong quá trình thảo luận nhóm, sẵn sàng chia sẻ sản phẩm của mình cho các bạn góp ý, đánh giá và tham khảo.
- Trung thực: Thật thà, ngay thẳng trong quá trình học tập và làm việc nhóm; nâng cao phẩm chất đạo đức, văn hóa khi tham gia Internet.
- Trách nhiệm: Có tinh thần trách nhiệm với nhiệm vụ, hoàn thành báo cáo để đưa ra kết quả.
- Chăm chỉ: Chăm học hỏi, có tinh thần tự học; nhiệt tình, năng nổ trong hoạt động nhóm.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. **Thiết bị dạy học:** Máy tính, tivi (máy chiếu).
2. **Học liệu:**
   - Học sinh: SGK Tin học 10, SBT Tin học 10.
   - Giáo viên: Kế hoạch bài dạy, SGK, SGV, phiếu giao nhiệm vụ (phiếu học tập), phiếu đánh giá kết quả thực hiện của nhóm và một số tài liệu có liên quan.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Hoạt động 1: KHỞI ĐỘNG (8 phút)

a. Mục tiêu: Giúp HS được gợi mở về ứng xử trên môi trường số, nghĩa vụ tôn trọng bản quyền.

b. Nội dung: HS dựa vào hiểu biết của bản thân để trả lời câu hỏi.

c. Sản phẩm: HS trả lời được các câu hỏi GV.

d. Tổ chức thực hiện:

◆ **Giao nhiệm vụ:**

- GV chia lớp thành 8 nhóm (các nhóm đề cử 1 nhóm trưởng, 1 thư ký).
- Các nhóm thảo luận PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

◆ **Thực hiện nhiệm vụ:** HS quan sát, nghiên cứu SGK, suy nghĩ câu hỏi của GV đưa ra.

◆ **Báo cáo, thảo luận:** Mời đại diện 2 nhóm trả lời câu hỏi, các HS khác nhận xét, tranh luận.

◆ **Kết luận, nhận định:**

- GV nhận xét, đánh giá câu trả lời của HS trên cơ sở đó dẫn dắt HS vào bài mới: *Bước vào kỷ nguyên số, vấn đề vi phạm bản quyền ngày càng trở nên phổ biến và xuất hiện tràn lan trên các nền tảng mạng xã hội. Bài học ngày hôm nay sẽ giúp chúng ta giải thích được một số nội dung pháp lí liên quan tới việc ứng xử trên môi trường số và tôn trọng bản quyền thông tin, sản phẩm số* - ***Bài 11: Ứng xử trên môi trường số. Nghĩa vụ tôn trọng bản quyền.***

2. Hoạt động 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI (75 phút)

2.1. Những vấn đề đạo đức, pháp luật và văn hóa (25 phút)

a. Mục tiêu:

- HS hiểu được ranh giới giữa các hành vi vi phạm pháp luật và những hành vi vi phạm đạo đức, trong đó chú trọng đến các hành vi trong môi trường số.

- 4.1.NC1b: Nhận thức được sự đa dạng của các rủi ro và mối đe dọa trong môi trường số.

b. Nội dung: HS quan sát SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV

c. Sản phẩm: Hs hoàn thành phiếu học tập 2

d. Tổ chức thực hiện:

◆ **Giao nhiệm vụ:**

- GV phát Phiếu học tập số 2 cho các nhóm và yêu cầu các nhóm thảo luận để hoàn thành Phiếu học tập số 2 trong thời gian là 5 phút.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2

Câu 1. Xem xét tình huống sau và trả lời câu hỏi:

Do mâu thuẫn ở một diễn đàn trên mạng, một nhóm nữ sinh đánh một bạn nữ khác. Các bạn ở xung quanh đã không can ngăn mà còn quay phim rồi đưa lên mạng xã hội. Do có nhiều bình luận thiếu thiện ý trên mạng xã hội dẫn đến xấu hổ với bạn bè, nạn nhân đã bỏ nhà ra đi không để lại lời nhắn.

Câu hỏi:

a. Trong tình huống trên, hành vi nào vi phạm pháp luật, hành vi nào vi phạm đạo đức?

b. Theo em, yếu tố nào của Internet đã khiến sự việc trở nên trầm trọng?

Câu 2. Em hãy lấy ví dụ về các vấn đề tiêu cực có thể này sinh khi tham gia các hoạt động sau trên mạng.

a) Tranh luận trên facebook.

b) Gửi thư điện từ.

……

……

……

◆ **Thực hiện nhiệm vụ:**

- Các nhóm thảo luận để hoàn thành yêu cầu của GV đưa ra (*Kể tên được các hành vi về đạo đức, pháp luật và văn hoá khi sử dụng mạng*).
- GV quan sát, theo dõi các nhóm và hỗ trợ các nhóm khi cần thiết.

◆ **Báo cáo, thảo luận:**

- Các nhóm nộp lại Phiếu học tập số 2.
- GV chỉ định ngẫu nhiên đại diện 2 nhóm lên trình bày kết quả thực hiện của nhóm mình, các nhóm còn lại nhận xét, tranh luận.

◆ **Kết luận, nhận định:**

- GV nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện của các nhóm.

- GV chốt lại kiến thức bài học:

Những hành vi vi phạm về đạo đức, pháp luật và văn hoá khi sử dụng mạng:

- *Đưa tin không phù hợp lên mạng*
- *Công bố thông tin cá nhân không được phép*
- *Phát tán thư điện tử, tin nhắn rác*
- *Vi phạm bản quyền*
- *Bắt nạt qua mạng*
- *Ứng xử thiếu văn hoá*

2.2. Một số quy định pháp lí đối với người dùng trên mạng (25 phút)

2.2.1. Các văn bản quy phạm pháp luật

a. Mục tiêu:

- Giúp HS biết được nội dung các văn bản quy phạm pháp luật.
- **4.3.NC1b:** Áp dụng được các cách thức khác nhau để bảo vệ bản thân và người khác khỏi nguy cơ trong môi trường số.

b. Nội dung: GV điểm qua các bộ luật và nghị định liên quan đến CNTT như Luật Hình sự, Luật an ninh mạng,...

c. Sản phẩm: HS hoàn thành phiếu học tập số 3

d. Tổ chức thực hiện:

◆ **Giao nhiệm vụ:** GV cho HS xem video: "*Những điều cần biết để không vi phạm Luật an ninh mạng?"*

https://www.youtube.com/watch?v=4hoxb6FjAwI

- GV phát Phiếu học tập số 3 cho các nhóm và yêu cầu các nhóm thảo luận để hoàn thành Phiếu học tập số 3 trong thời gian là 5 phút.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 3

Câu 1. Em hãy đưa ra một số ví dụ đưa tin lên mạng không đúng đắn.

Câu 2. Một cá nhân đưa tin bịa đặt về dịch bệnh xảy ra làm nhiều người hết sức lo lắng. Hành vi chia sẻ lại tin đó có vi phạm pháp luật hay không?

BÀI LÀM

……

……

……

◆ **Thực hiện nhiệm vụ:**

- Các nhóm thảo luận để hoàn thành yêu cầu của GV đưa ra (*Áp dụng được các nguyên tắc để nâng cao tính an toàn khi chia sẻ thông tin trong môi trường số*).
- GV quan sát, theo dõi các nhóm và hỗ trợ các nhóm khi cần thiết.

◆ **Báo cáo, thảo luận:**

- Các nhóm nộp lại Phiếu học tập số 3.
- GV chỉ định ngẫu nhiên đại diện 2 nhóm lên trình bày kết quả thực hiện của nhóm mình, các nhóm còn lại nhận xét, tranh luận.

◆ **Kết luận, nhận định:**

- GV nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện của các nhóm.
- GV chốt lại kiến thức bài học:

- Các văn bản quy phạm pháp luật gồm nhiều loại trong đó có: các bộ luật do Quốc hội ban hành và các nghị định do Chính phủ ban hành để cụ thể hoá các điều khoản của luật.
- Quốc hội Việt Nam đã ban hành nhiều bộ luật liên quan đến Công nghệ Thông tin (CNTT) như: Luật Giao dịch điện tử (2005), Luật Công nghệ Thông tin (2006) và Luật an ninh mạng (2018).
- Cụ thể:

+ Nghị định 90/2008/NĐ-CP ban hành ngày 13/8/2008 về chống thư rác;

+ Nghị định 72/2013/NĐ-CP ban hành ngày 15/7/2013 về quản lí, cung cấp và sử dụng dịch vụ Internet;
+ Nghị định 15/2020/NĐ-CP ban hành ngày 3/2/2020 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, tần số vô tuyến điện, CNTT và giao dịch điện tử.
+ Tháng 6/2021, Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành Bộ Quy tắc ứng xử trên mạng xã hội theo Quyết định số 874/QĐ-BTTTT ban hành ngày 17/6/2021.

2.2.2. Các quy định của pháp luật đối với người dùng trên không gian mạng:

a. Mục tiêu: Nắm được các văn bản quy phạm pháp luật

b. Nội dung: HS quan sát SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.

c. Sản phẩm: HS hoàn thành phiếu học tập số 4

d. Tổ chức thực hiện:

◆ **Giao nhiệm vụ:**

- GV phát Phiếu học tập số 4 cho các nhóm và yêu cầu các nhóm thảo luận để hoàn thành Phiếu học tập số 4 trong thời gian là 5 phút.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 4

1. Trong đợt bùng phát dịch Covid-19 vào đầu năm 2021, một cá nhân đã đăng tin sai về hành trình đi lại của một bệnh nhân bị dương tính với virus Covid-19. Sự việc này đã gây hoang mang cho cả một khu dân cư. Theo em, cá nhân trên đã vi phạm điều nào trong bộ các Luật liên quan đến Công nghệ thông tin?

2. Trên mạng hiện nay có rất nhiều quảng cáo sai sự thật. Quảng cáo sai về tác dụng của một loại thuốc sẽ bị phạt theo mục nào của điều khoản 101 khoản 1 của Nghị định 15/2020/NĐ-CP?

BÀI LÀM

……
……
……
……
……
……

◆ **Thực hiện nhiệm vụ:**

- Các nhóm thảo luận để hoàn thành yêu cầu của GV đưa ra.
- GV quan sát, theo dõi các nhóm và hỗ trợ các nhóm khi cần thiết.

◆ **Báo cáo, thảo luận:**

- Các nhóm nộp lại Phiếu học tập số 4.
- GV chỉ định ngẫu nhiên đại diện 2 nhóm lên trình bày kết quả thực hiện của nhóm mình, các nhóm còn lại nhận xét, tranh luận.

◆ **Kết luận, nhận định:**

- GV nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện của các nhóm.
- GV chốt lại kiến thức bài học:

+ Khi đưa tin lên mạng, hãy xem xét nội dung các tin bài có vi phạm các quy định của pháp luật hay không. Đừng quên rằng, việc chia sẻ một tin vi phạm luật cũng là vi phạm pháp luật.

+ Ngay khi tin đưa không phạm pháp luật, vẫn phải tính đến các hậu quả của nó khi nó vi phạm những chuẩn mực đạo đức.

2.1 Quyền tác giả và bản quyền (25 phút)

a. Mục tiêu:

- Nắm được thế nào là quyền tác giả, các vi phạm bản quyền.

- 10.B2.1. Nêu được ví dụ về các hành vi hoặc sự cố do AI gây ra như vi phạm quy định của nhà trường hoặc các văn bản pháp luật liên quan đến sử dụng công nghệ thông tin.

b. Nội dung: HS quan sát SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện:

◆ **Giao nhiệm vụ:**

- GV chia lớp thành 8 nhóm (các nhóm đề cử 1 nhóm trưởng,1 thư ký).
- GV phát Phiếu học tập số 5 cho các nhóm và yêu cầu các nhóm thảo luận để hoàn thành Phiếu học tập số 5 trong thời gian là 5 phút.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 5

Câu 1: Em hiểu thế nào là quyền tác giả?
Câu 2: Tác giả của một tác phẩm (bức tranh, chương trình máy tính) có những quyền gì đối với tác phẩm của mình?
Câu 3: ***Ai vi phạm bản quyền trong các tình huống sau?***
Tình huống 1: Hoàng mua với giá rất rẻ một thẻ nhớ USB chứa các video âm nhạc màn người bán đã sưu tầm từ trên Internet không có thoả thuận gì với tác giả hay ca sĩ biểu diễn.
Tình huống 2: Lan mua một phần mềm có bản quyền trên đĩa CD . Sau khi cài đặt trên máy tính của mình. Lan cài thêm trên máy của một bạn thân.
Câu 4: Trong các hành vi sau, những hành vi nào là vi phạm bản quyền?
a) Sao chép các đĩa cài đặt phần mềm
b) Một người bạn của em mua tài khoản học một khóa tiếng Anh trực tuyến. Em mượn tài khoản để cùng học.
c) Phá khóa phần mềm chỉ để thử khả năng phá khóa chứ không dùng
d) Em dùng nhờ một phần mềm trên máy tính của bạn
Câu 5: Em hãy nêu ví dụ về một hành vi vi phạm bản quyền đối với sản phẩm tin học.
……
……
……
……
……

◆ **Thực hiện nhiệm vụ:**
- Các nhóm thảo luận để hoàn thành yêu cầu của GV đưa ra.
- GV đưa ra tình huống thực tế về AI: *"Một người dùng mượn công cụ AI (như ChatGPT, gemini…) để thu thập, sao chép phong cách vẽ hoặc đạo văn của một tác giả nổi tiếng để đem đi thương mại hoá".*
- HS phân tích và nêu ví dụ đây chính là hành vi lạm dụng AI vi phạm pháp luật liên quan đến sở hữu trí tuệ. Từ đó, HS được giáo dục ý thức tôn trọng bản quyền số một cách toàn diện trong thời đại AI.
- GV quan sát, theo dõi các nhóm và hỗ trợ các nhóm khi cần thiết.

◆ **Báo cáo, thảo luận:**
- Các nhóm nộp lại Phiếu học tập số 5.
- GV chỉ định ngẫu nhiên đại diện 2 nhóm lên trình bày kết quả thực hiện của nhóm mình, các nhóm còn lại nhận xét, tranh luận.

◆ **Kết luận, nhận định:**
- GV nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện của các nhóm.
- GV chốt lại kiến thức bài học:
+ Quyền tác giả là quyền của tổ chức, cá nhân đối với tác phẩm do mình sáng tạo ra hoặc sở hữu. Khái niệm quyền tác giả và bản quyền không hoàn toàn tương đồng, tuy nhiên, trong thực tế chúng thường được dùng chung. Trong các văn bản pháp luật Việt Nam sử dụng từ ngữ chính thức là quyền tác giả.
+ Phần mềm và dữ liệu số đặc biệt dễ bị xâm phạm bản quyền do dễ sao chép, dễ phát tán. Việc vi phạm bản quyền là hành vi phạm pháp, làm tổn hại đến việc kinh doanh của các chủ sở hữu, ảnh hưởng xấu đến những ngành tạo ra sản phẩm trí tuệ, trong đó có tin học.
+ Nhà nước đã ban hành nhiều quy định xử lí các hành vi vi phạm bản quyền. Hãy tôn trọng bản quyền để phát triển các ngành tạo ra sản phẩm trí tuệ, trong đó có Tin học.

3. Hoạt động 3: LUYỆN TẬP (15 phút)
a. Mục tiêu: Giúp HS củng cố, ôn tập lại các kiến thức đã học trong phần 1 và phần 2 bài 11.
b. Nội dung: GV tổ chức cho các nhóm chơi trò chơi "**Cùng nhau qua Trạm**"

Thể lệ: Các nhóm cùng xuất phát tại Trạm 1 và nhận phiếu học tập ở Trạm 1. Sau khi hoàn thành xong phiếu học tập, các nhóm sẽ được chủ Trạm (GV) kiểm tra kết quả. Nếu kết quả đúng sẽ được tiếp tục di chuyển đến Trạm 2 và nhận phiếu học tập ở Trạm này. Tương tự ở Trạm 3 và nhóm nào có kết quả trả lời đúng sẽ được quay về Trạm 1.

Thời gian dành cho các nhóm thực hiện nhiệm vụ để quay về Trạm 1 là 8 phút. Nhóm nào quay về Trạm 1 sớm nhất sẽ được phần quà của chủ Trạm(1 điểm cộng cho cả nhóm), nhóm nào không hoàn thành xong 3 trạm sẽ bị trừ 1 điểm cho cả nhóm đó.

c. Sản phẩm: Các nhóm hoàn thành các phiếu học tập để được qua các Trạm và quay về Trạm 1.

d. Tổ chức thực hiện*:*

- **Giao nhiệm vụ:**

GV bắt đầu giao phiếu học tập ở Trạm 1 cho các nhóm thực hiện đưa ra kết quả. Nếu kết quả phiếu học tập ở Trạm 1 đúng, GV tiếp tục giao phiếu học tập ở Trạm 2. Tương tự như vậy, GV giao phiếu học tập ở Trạm 3. Nếu kết quả phiếu học tập ở Trạm 3 đúng, nhóm đó sẽ được quay về Trạm 1 (hoàn thành nhiệm vụ).

TRẠM 1

1. Nếu đăng tin trên mạng xã hội có tính xúc phạm đến người khác thì hành vi này là:

A. Vi phạm pháp luật.

B. Vi phạm đạo đức.

C. Tuỳ theo mức độ, có thể vi phạm đạo đức hay pháp luật

D. Không vi phạm gì.

2. Trong đại dịch Covid-19, anh A dùng Facebook đã chia sẻ : "Bắt đầu từ ngày 28/3/2020, toàn thành phố Hồ Chí Minh sẽ bị phong toả trong 14 ngày…". Khi bị triệu tập xử phạt, anh A đã chứng minh rằng anh ta chỉ đưa lại một tin chứ không bịa.

Anh A có sai không? Nếu sai, sai như thế nào?

…….....

…….....

…….....

…….....

…….....

…….....

TRẠM 2

1. Đăng tin nói xấu người khác trên mạng là hành vi vi phạm đạo đức hay pháp luật?

…….

2. Em hãy lấy một số ví dụ về hành vi sai trái được quy định trong Điều 101 của Nghị định 15/2020/NĐ-CP về "cung cấp, chia sẻ thông tin cổ súy các hủ tục, mê tín, dị đoan, đồi trụy.....không phù hợp với thuần phong, mĩ tục của dân tộc".

…….....

…….....

…….....

…….....

…….....

3. Trên một số diễn đàn, thỉnh thoảng có những tin tức hay bình luận có tính miệt thị vùng miền. Những tin như thế vi phạm vào điều nào của Pháp luật Việt Nam?

…….....

…….....

…….....

…….....

…….....

…….....

TRẠM 3

1. Trong các ý kiến sau, em đồng ý, không đồng ý hay chỉ đồng ý một phần với các ý kiến nào? Tại sao?

a) Chúng ta có quyền đưa lên mạng xã hội tất cả các tin không phải là tin giả.

b) Chúng ta có quyền đưa lên mạng xã hội tất cả các tin miễn là không có hại đến cá nhân ai.

c) Chúng ta có quyền đưa lên mạng xã hội tất cả các tin miễn là không vi phạm pháp luật.

…….....

…….....

2. Các quảng cáo sai sự thật về thuốc và thực phẩm chức năng vi phạm những điều nào của Pháp luật Việt Nam?

…….....

…….....

…….....

◆ **Thực hiện nhiệm vụ:** Các nhóm thảo luận đưa ra kết quả đúng của từng phiếu học tập để được qua Trạm. Nhóm nào quay về Trạm 1 sớm nhất, GV sẽ có phần thưởng cho nhóm đó.

◆ **Báo cáo, thảo luận:** Sau khi thực hiện xong phiếu học tập của từng Trạm, các nhóm nộp lại cho GV kiểm tra để GV đánh giá.

◆ **Kết luận, nhận định:**

- Sau khi các nhóm đã quay về Trạm 1, GV nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ của các nhóm.
- GV công bố và cộng điểm cho nhóm quay về Trạm 1 sớm nhất.

4. Hoạt động 4: VẬN DỤNG (5 phút)

a. Mục tiêu: HS vận dụng được những kiến thức đã học để giải quyết các vấn đề thực tiễn cuộc sống.

b. Nội dung:

- GV giao bài tập về nhà cho HS thực hiện.
- GV đánh giá chung kết quả thực hiện nhiệm vụ của các nhóm trong suốt quá trình học.

c. Sản phẩm: Kết quả làm bài tập về nhà trong vở của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

◆ **Giao nhiệm vụ:**

- GV đưa ra 2 bài tập về nhà cho HS như sau:

Bài 1: Nếu đăng trên mạng xã hội nhận xét có tính xúc phạm đến một người khác thì hành vi này là:

a) Vi phạm pháp luật

b) Vi phạm đạo đức

c) Tùy theo mức độ, có thể vi phạm đạo đức hay pháp luật.

d) Không vi phạm gì

Bài 2: Nêu các nguyên tắc để nâng cao tính an toàn khi chia sẻ thông tin trên môi trường số?

◆ **Thực hiện nhiệm vụ:** HS về nhà làm bài tập GV giao.

◆ **Báo cáo, thảo luận:** Tiết học sau, HS sẽ nộp vở lại để GV kiểm tra kết quả thực hiện nhiệm vụ của HS (GV gọi ngẫu nhiên 2 HS).

◆ **Kết luận, nhận định:**

- GV đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ của những HS được gọi kiểm tra vở (tiết học sau).
- GV đánh giá, nhận xét chung kết quả thực hiện nhiệm vụ của các nhóm trong suốt quá trình thực hiện nhiệm vụ. Tuyên dương, khen thưởng các nhóm có kết quả tốt.

PHỤ LỤC ĐÁP ÁN CÁC PHIẾU HỌC TẬP

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

Trong cuộc sống, ai cũng có thể có những xung đột lợi ích với cộng đồng và đôi khi có những hành vi đi ngược lại lợi ích chung. Pháp luật quy định rõ những hành vi nào là vi phạm pháp luật mà Nhà nước sẽ cưỡng chế. Những hành vi khác không phù hợp với lợi ích chung của cộng đồng hay xã hội sẽ được coi là thuộc hành vi vi phạm đạo đức. Đạo đức là hệ thống các quy tắc, chuẩn mực xã hội mà con người phải tự giác thực hiện cho phù hợp với lợi ích của cộng đồng, của xã hội. Dư luận xã hội và giáo dục là các biện pháp điều chỉnh đạo đức. Theo em, những vấn đề đạo đức và pháp luật nảy sinh khi giao tiếp trên mạng đã trở thành phổ biến là gì?

Trả lời:

Những vấn đề về đạo đức và pháp luật nảy sinh khi giao tiếp trên mạng đã và đang trở thành phổ biến là:

- Trên mạng tràn lan thông tin xấu, độc hại, ảnh hưởng tới nếp sống văn hoá
- Có xu hướng nghiện mạng xã hội, mất quá nhiều thời gian cho việc lên mạng xã hội
- Bị cận thị, trầm cảm, ảnh hưởng đến sức khỏe
- Chạy theo lối sống ảo, làm giảm tương tác trực tiếp giữa người với người
- Có nguy cơ bị lộ thông tin cá nhân, bị lừa đảo về kinh tế**.**

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2

Câu 1. Xem xét tình huống sau và trả lời câu hỏi:

Do mâu thuẫn ở một diễn đàn trên mạng, một nhóm nữ sinh đánh một bạn nữ khác. Các bạn ở xung quanh đã không can ngăn mà còn quay phim rồi đưa lên mạng xã hội. Do có nhiều bình luận thiếu thiện ý trên mạng xã hội dẫn đến xấu hổ với bạn bè, nạn nhân đã bỏ nhà ra đi không để lại lời nhắn.

Câu hỏi:

a. Trong tình huống trên, hành vi nào vi phạm pháp luật, hành vi nào vi phạm đạo đức?

b. Theo em, yếu tố nào của Internet đã khiến sự việc trở nên trầm trọng?

ĐÁP ÁN:

Bạn nữ đánh bạn, bình luận thiếu thiện ý là vi phạm đạo đức.

Quay video và đăng lên mạng, đánh bạn là vi phạm pháp luật.

Câu 2. Em hãy lấy ví dụ về các vấn đề tiêu cực có thể này sinh khi tham gia các hoạt động sau trên mạng.

a) Tranh luận trên facebook

b) Gửi thư điện từ.

ĐÁP ÁN:

a) Tranh luận có thể gây ra bắt nạt, bạo lực mạng.

b) Gửi thư điện tử có thể gây rò rỉ thông tin cá nhân do để lộ quyền riêng tư, mã độc và tấn công lừa đảo.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 3

Câu 1. Em hãy đưa ra một số ví dụ đưa tin lên mạng không đúng đắn.

Câu 2. Theo em, hành vi chia sẻ lại một tin không phù hợp với pháp luật có là sai không?

ĐÁP ÁN:

1. Một số ví dụ đưa tin lên mạng không đúng đắn:

- Đưa thông tin sai sự thật: về dịch bệnh covid-19, chủ trương, đường lối, chính sách của nhà nước,…
- Phát tán, like, share văn hoá phẩm đồi truỵ, chống lại nhà nước,…

2. Theo em, hành vi chia sẻ lại một tin không phù hợp với pháp luật là sai vì đây là hành vi tiếp tay cho tung tin không phù hợp.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 4

1. Trong đợt bùng phát dịch Covid-19 vào đầu năm 2021, một cá nhân đã đăng tin sai về hành trình đi lại của một bệnh nhân bị dương tính với virus Covid-19. Sự việc này đã gây hoang mang cho cả một khu dân cư.

Theo em, cá nhân trên đã vi phạm điều nào trong bộ các Luật liên quan đến Công nghệ thông tin?

2. Trên mạng hiện nay có rất nhiều quảng cáo sai sự thật. Quảng cáo sai về tác dụng của một loại thuốc sẽ bị phạt theo mục nào của điều khoản 101 khoản 1 của Nghị định 15/2020/NĐ-CP?

ĐÁP ÁN:

1. Vi phạm Điều 101, khoản 1 của Nghị định 15/2020/NĐ-CP: Cung cấp, chia sẻ thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của cơ quan, tổ chức, danh dự, nhân phẩm của cá nhân.

2. Quảng cáo, tuyên truyền, chia sẻ thông tin về hàng hoá, dịch vụ bị cấm

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 5

Câu 1: Em hiểu thế nào là quyền tác giả?

ĐÁP ÁN: *Quyền tác giả:* là quyền của tổ chức, cá nhân đối với tác phẩm do mình sáng tạo ra hoặc sở hữu.

Câu 2: Tác giả của một tác phẩm (bức tranh, chương trình máy tính) có những quyền gì đối với tác phẩm của mình?

ĐÁP ÁN:

Quyền nhân thân bao gồm các quyền: Đặt tên cho tác phẩm; Đứng tên thật hoặc bút danh trên tác phẩm; được nêu tên thật hoặc bút danh khi tác phẩm được công bố, sử dụng; Công bố tác phẩm hoặc cho phép người khác công bố tác phẩm; Bảo vệ sự toàn vẹn của tác phẩm, không cho người khác sửa chữa, cắt xén hoặc xuyên tạc tác phẩm dưới bất kì hình thức nào gây phương hại đến danh dự và uy tín của tác phẩm,...

Quyền tài sản bao gồm các quyền: Làm tác phẩm phái sinh; Sao chép tác phẩm; Truyền đạt tác phẩm đến công chúng; Cho thuê bản gốc hoặc bản sao chương trình máy tính,...

Câu 3: ***Ai vi phạm bản quyền trong các tình huống sau?***

Tình huống 1: Hoàng mua với giá rất rẻ một thẻ nhớ USB chứa các video âm nhạc màn người bán đã sưu tầm từ trên Internet không có thoả thuận gì với tác giả hay ca sĩ biểu diễn.

Tình huống 2: Lan mua một phần mềm có bản quyền trên đĩa CD . Sau khi cài đặt trên máy tính của mình. Lan cài thêm trên máy của một bạn thân.

ĐÁP ÁN: Hoàng, người bán video và Lan đều *vi phạm bản quyền*

Câu 4: Trong các hành vi sau, những hành vi nào là vi phạm bản quyền?

a) Sao chép các đĩa cài đặt phần mềm.

b) Một người bạn của em mua tài khoản học một khóa tiếng Anh trực tuyến. Em mượn tài khoản để cùng học.

c) Phá khóa phần mềm chỉ để thử khả năng phá khóa chứ không dùng.

d) Em dùng nhờ một phần mềm trên máy tính của bạn.

ĐÁP ÁN: a, d

Câu 5: Em hãy nêu ví dụ về một hành vi vi phạm bản quyền đối với sản phẩm tin học.

ĐÁP ÁN: Việc đưa dữ liệu hay phần mềm của người khác lên mạng.

TRẠM 1

1. Nếu đăng tin trên mạng xã hội có tính xúc phạm đến người khác thì hành vi này là:

A. Vi phạm pháp luật.

B. Vi phạm đạo đức.

C. Tuỳ theo mức độ, có thể vi phạm đạo đức hay pháp luật

D. Không vi phạm gì.

2. Trong đại dịch Covid-19, một người dùng Facebook đã chia sẻ : "Bắt đầu từ ngày 28/3/2020, toàn thành phố Hồ Chí Minh sẽ bị phong toả trong 14 ngày…". Khi bị triệu tập xử phạt, người này đã chứng minh rằng anh ta chỉ đưa lại một tin chứ không bịa.
Người này có sai không? Sai ở đâu?
→ Người này sai vì chia sẻ thông tin sai sự thật, tiếp tay cho hành vi đưa tin giả.

TRẠM 2

1. Đăng tin nói xấu người khác trên mạng là hành vi vi phạm đạo đức hay pháp luật?

ĐÁP ÁN:

Nói xấu, về cơ bản là nói không đúng sự thực để hạ thấp danh dự, uy tín, nhân phẩm của người khác. Vì thế lợi dụng mạng là phương tiện truyền bá mạnh, đưa tin lên mạng để nói xấu là một hành vi xấu.

Tuy nhiên nói xấu, tuỳ theo mức độ, có thể chỉ là vi phạm đạo đức, cũng có thể là vi phạm pháp luật. Ranh giới chỉ là, nếu vu khống ảnh hưởng lớn đến uy tín, danh dự, nhân phẩm của người khác thì hành vi đó là vi phạm pháp luật. Ví dụ chỉ bịa chuyện một ai đó lười hay ở bẩn thì chưa đến mức vi phạm pháp luật. Điều 12 của luật Công nghệ thông tin có quy định "cấm cung cấp, trao đổi, truyền đưa, lưu trữ, sử dụng thông tin số nhằm xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của tổ chức, danh dự, nhân phẩm, uy tín của công dân".

Điều 101 của Nghị định 15/2020/NĐ-CP về các hành vi đưa tin lên mạng bị cấm cũng nêu lại điều này.

2. Em hãy lấy một số ví dụ về hành vi sai trái được quy định trong Điều 101 của Nghị định 15/2020/NĐ-CP về "cung cấp, chia sẻ thông tin cổ súy các hủ tục, mê tín, dị đoan, đồi trụy. không phù hợp với thuần phong, mĩ tục của dân tộc".

ĐÁP ÁN:

- Quảng cáo cờ bạc trực tuyến.
- Quảng cáo dịch vụ y tế phục vụ lựa chọn giới tính.
- Các website chia sẻ phim ảnh đồi truy.

3. Trên một số diễn đàn, thỉnh thoảng có những tin tức hay bình luận có tính miệt thị vùng miền. Những tin như thế vi phạm vào điều nào của Pháp luật Việt Nam?

ĐÁP ÁN:

Vi phạm Điều 8 trong luật An ninh mạng về "phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc".

TRẠM 3

1. Trong các ý kiến sau, em đồng ý, không đồng ý hay chỉ đồng ý một phần với các ý kiến nào? Tại sao?

a) Chúng ta có quyền đưa lên mạng xã hội tất cả các tin không phải là tin giả.

b) Chúng ta có quyền đưa lên mạng xã hội tất cả các tin miễn là không có hại đến cá nhân ai.

c) Chúng ta có quyền đưa lên mạng xã hội tất cả các tin miễn là không vi phạm pháp luật.

ĐÁP ÁN: Đồng ý một phần với cả 3 ý kiến trên:

Tin không giả, hay không có hại đến cá nhân hoặc không vi phạm pháp luật chưa thể đủ điều kiện để đưa lên mạng xã hội, chúng cần thêm một số yếu tố khác, chẳng hạn như không ảnh hưởng tới uy tín của tổ chức, tập thể, danh dự và lợi ích của cá nhân và phải được sự cho phép của những người tham gia vào tin đó.

3. Các quảng cáo sai sự thật về thuốc và thực phẩm chức năng vi phạm những điều nào của Pháp luật Việt Nam?

ĐÁP ÁN:

Vi phạm Điều 8 luật An ninh mạng "Thông tin sai sự thật gây hoang mang trong Nhân dân, gây thiệt hại cho hoạt động kinh tế - xã hội, gây khó khăn cho hoạt động của cơ quan nhà nước hoặc người thi hành công vụ, xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân khác".